

Előfizetési árak

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.

Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és Műhelye!

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentese, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál, a
kiknél lapunk előfizetése is
megrendelhető.Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.Felelős szerkesztő:
SIMA LÁSZLÓFőmunkatárs:
HEGYI ANTAL**Hirdetések árát,**
valamint nyilvántartási díjakat kiadóhivatalkunk méret
szerint a legutányosabban számít.

A házi iparról.

Február 21.

(M. L.) Nemrégiben kifejtettük, hogy a gazdasági háziipar fejlődésének minden előfeltétele meg van hazánkban. Nézzük most, hogy ennek dacára mért nem jutott ahhoz a szerephez, a melyre hivatva van.

A háziipari foglalkozásnál a termelés legnagyobb részét teljesen szervezetlen s ez az oka annak, hogy a keresett cikkek nem állanak a megkívánt formában és kellő mennyiségben a fogyasztó rendelkezésére.

Ama helyek kivételével, melyek megrendelésekre dolgoznak, a háziiparal foglalkozók a termelésnél minden rendszer nélkül járnak el s legtöbb esetben még a helybeli piac igényeihez sem alkalmazkodnak.

Már pedig a fogyasztónak igenis meg van az igénye s ha valamiért pénzt ad, annál megkívánja, hogy az általa kívánt és használható formában legyen elkészítve.

A gazdasági háziipari foglalkozás egyik lényeges nehézsége az is, hogy a munkás a legtöbb esetben még a legkezdetelegesebb eszközt is nélkülözi s ilyenformán előállított tárgyak mellett, hogy sok fáradsággal készülnek, formátlanok s így keresetlenek nem örvendenek.

De meg a tömeges termelés jobb eszközei nélkül el sem képzelhető. A háziiparral foglalkozók legnagyobb része az üzleti szellemet hírből sem ismeri, s ha csekély számú készítményét hely-

ben nem tudja értékesíteni, bizony az a nyakán vész. Legjobb esetben valami igen élelmes vállalkozó zsákmányává lesz, ki értékén jóval aluli árban egész vidék készítményét összeharásolja s busás haszonnal értékesíti.

A fogyasztó a legtrikább esetben áll összeköttetésben a termelővel, de legtöbb esetben még az első vásárlóval sem, hanem a harmadik-negyedik kéz-ből szerezheti be szükségletét.

Ilyen értékesítés mellett, midőn ennyi közvetítő díja terheli a csekély értékű háziipari készítményt, képzelhető, hogy mi jut a készítőnek. Ilyen értékesítés mellett a munkadíj olyan csekély, hogy a munkásnak tényleg nem érdemes ez iparral foglalkozni.

A háziipar fellendülését nagyon hátráltatja az is, hogy a termelő kész munkájának árát azonnal akarja.

Nálunk azonban a kereskedők legnagyobb részét csak hitelre vásárolnak, már pedig a háziipari termelő hitelt nem nyújthat, hiszen ugy szabva nap-ról-napra él, így soká nem várhat készítményeinek árára, különösen, ha a nyers anyagot is készpénzért kell vásárolnia.

A kereskedő így tehát nem lesz a hazai házi ipari termelő megrendelője, hanem megy a külföldre, hol bőséges hitelt élvez aránylag hosszú időre.

E baj elhárítása egyik leglényegesebb föltétele a házi ipar fejlesztésének.

Míg ez az akadály elhárítva nem lesz, addig a házi ipari foglalkozásnál nagyobb arányú fejlesztés alig képzelhető.

Hiszen a készült tárgyak legnagyobb része is olyan, melyeknek értékesítése télen, amikor leginkább előállítatnak, alig lehetséges.

Már pedig a házi iparral szegény emberek foglalkoznak, Ezek pedig nem igen várhatnak az értékesítésig, munkadíjukkal, s a nyers anyagra fordított költségeik megtérítésére.

Ezek tehát nagyobbá azon okok, melyek miatt a gazdasági háziiparunk nemcsak hogy nem fejlődhetett a kellő mértékben, de nagymérvű hanyatlásnak indult.

E felsorolt bajokon kell segítenünk, hogy mezőgazdasági munkásaink legalább egy részének téli munkát s ezzel keresetét biztosíthassunk.

Szerveznünk kell a termelést olyan alapon, hogy a gazdasági iparral foglalkozó munkások olcsó hitellel látassanak el, oly célból, hogy a munkához szükséges jobb kézi eszközöket, nyers anyagot be szerezzessék, nagyobb megrendelések teljesítésére vállalkozhassanak, s hogy munkadíjukat azonnal, téli időben, midőn dolgoznak, hetenkint kapják meg a készítményekért.

A termelés ilyenén való tervezését a szövetkezés útján érhetjük el.

A VÁROS ÉS MEGYE.

— Február 21.

Y Városi közgyűlés. Erélyes fölszólalásunk úgy látszik használt mert a polgármester mégir csak egybehívta a városi képviselőtestületet. A városi közgyűlés e hó 25-én lesz. Targysorozata a következő. I. Küldött-

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

Hozzá

Ha azt mondom, hogy szeretlek
A szemembe mosolyogsz:
Nem hiszed, hogy való legyen,
Mírói szived álmodoz.

Mert álmodik róla gyakran
Színes, édes képeket,
Szóvi őket rózsás ujjal
Az ébredő szeretet.

Kis hitetlen, pedig érzed,
Hogy enyém lesz a szíved,
Hogy lassacskán hinni tanít
Az ébredő szeretet.

Hadd pihenni az elmúltak
Kínzó, sötét képeit,
Ébredjen fel kis szívedben
Szép jövőben bizó hit.

E. D. Amis.

A tapasztalt harcos.

Iria: **Vértési Gyula.**

Sok bali éjszakát harezolt már végig. Nem sokára jubilálhatna is, ha ez a jubileum nem menne ifjusaga rovására is. De így kar lenne emlegetni, hogy ez mar a tizenötödik farsang. Mert bár milyen szavahihető ember is Dr Gerlesy Döme miniszteri segédtitkár úr, még sem hinnék el neki, hogy tíz éves korában már rendező volt valami bálon. Pedig ő szereti magát 25—26 éves fióknak kiadni. S valóban mikor úgy jól kiesipve, pompás állasu frakkjában, kifogástalan fodros ingében, gombjukában nagy, fehér szék-füvel, ruganyos fejedelmi léptekkel belép a a bálterembe, minden léányszem vagyva tekint feléje és a mamák önszembujva leányai-kal, ezt suttogják:

Milyen csinos fiu a titkár úr!

A titkár úr tudalában is van ennek. Talán kelletnél is jobban. Minden mozdulat, minden tekintete mintha azt mondaná:

— Nézzetek ream, mamák és eladó leányok! Erős vagyok és egészséges, naponta hiszok és hideg hedőrszóléseket veszek. Jó álltásom van, a családomt előkelő, a nevem tisztá. A kit kegyeskedek majd a feleségemmel tenni, az méltóságos asszony lesz!

Mort elvégre minden segédtitkárból tit-

kár, titkárból osztálytanácsos, abból pedig miniszteri tanácsos lesz.

Igyekedetek meghódítani! Kapható vagyok. Mind mostanáig nem tettem meggondolatlan házassági ígéretek. Ennyi előnyhöz képest mi az a 8—10000 forint adósságom. A leányt a kit elveszek, boldoggá fogom tenni, feltéve hogy a tízezer forinton kívül van még negyven-ötvenezer forinteskája! Pályázatok! Szabad a verseny.

A pályázók névsorával jó előre fel van szerelve. Biztos adatai vannak a bálozó kis-asszonyokról. Az új felhajtást mint mondani szokta, hamarosan elkönyveli a régi közé.

S mielőtt be engedje magát mutatgatni valamelyik új bali csillagnak, előzetesen biztos tudomást szerez mindenről, ami az illető ifju hölgyre vonatkozik. S különösen nagy figyelmet fordít a vagyoni viszonyok miképpen állására, mert elvégre helyrehozhatatlan hiba lenne pl második négyest vagy souper-csárdást táncolni olyannal, a kinek nemesak tüntető apanázsa, de meg az a rongyos tízezer forintja se lenne meg, a mit a hitelezők már oly rég óta várnak.

Azonban dicséretükre legyen mondva elég türelmesen várnak. Mert az okos titkár úr minden farsang elején tud valami esetetket beadni:

Feljön a Melanie a Bacsokból. Távoli

ségi jelentés a gymnasiumi hozzájárulás elengedése iránt. 2. Jelentés a vasúti állomási csatlakozási szerződés ügyében. 3. Esküdtépes polgárok összeírása küldöttség választása. 4. A gazdasági szakosztály, iskolaszék, mezőgazdasági, ipartanodai és szegényügyi bizottságba egy-egy tag választása. 7. Javaslat a városi állatorvosi fizetésnek a vonatkozó vármegyei szabályrendelet rendelkezéseivel összhangba hozatala iránt. 8. Javaslat a községi adó kamat ügyében. 9. Javaslat a Petőfi szálló épületének kijavítása iránt. 10. Javaslat a Petőfi szálló gondozása tárgyában. 11. Kádár Ferenc kérelme földbérlete ügyében. 12. Izraelita hitközség kérelme a zsidó temetőhöz vezetett út szélesítése iránt. 13. Előterjesztés Neumann János kamathátralékának elengedése tárgyában. 14. Héjja Lajos vadászterületi haszonbér hátralékának leírása iránt. 15. 1006 évi gyumpéztári számadás. 16. Jegyzőkönyv hitelesítő küldöttség választása.

(Tanácsülés. A városi tanács ma délután 3 órakor tartotta rendes heti ülését, dr. Mátty Ferenc polgármester elnöklésével. A tanácsülés a folyó ügyeket intézte el.

(A városi hirdető táblák. A városi hirdető táblákat tegnap adták haszonbérbe három esztendőre árverés útján. Legtöbbet ezúttal is az „Alföldi Ellenzék” ígért s így a lemondási komédia dacára is csak ő a bérlet. Nem tudjuk, mi volt a lemondás oka; de úgy látszik a vállalkozó sokalta az első alkalommal ígért bérösszeget s azért lépett vissza. Helyes volna, ha a képviselőtestület kijárat közl valaki érdeklődnek a dolog iránt, annál inkább, mert hír szerint a bérlet még egyszer le akar mondani a bérletről. A most megajánlott összeget is sokalja.

(Vármegyei közgyűlés. A vármegye tudvalevően e hó 27-én, szerdán, tartja évnegyedes közgyűlését. A 73 pontból álló tárgysorozat főbb pontjai ezek: 1. A vármegyei alispánjának évnegyedes jelentése. — 2. A vm. közgy. bizottság évközi jelentése. — 6. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 9252 — 907. számú leírata a koresmak és italmerési üzletek vasár- és ünnepnapokon való zárva tartása ügyében hozza intézett felterjesztésére. — 7. A földművelésügyi miniszter leírata a munkás telepítések további fejlesztése céljából kért állami engedélyezése tárgyában és ezzel kapcsolatban alispáni előterjesztés. — 17. Pest Pilis Solt-Kiskunvármegyei közönségének 51907. sz. határozata, melyvel Kiskunmajsa községhez csatolt Mérgespusztának községé alakulása és Ottomospusztának községé alakulásával együtt egy körjegyzőségbe szervezése céljából Csongrád vármegyébe való átszátolást engedélyezni hajlandó. — 21. Dr. Herglöz István j. főszolgabíró nyugdíjaztatás iránti kérelme. — 26. A szentesi ipartestület kérelme az 1907. évi

pécsi országos kiállításra jelentkezett iparosok segélyzése iránt. — 43. Novoláczky György volt Szentes városi tanácsnok felelőzése Szentes város képviselőtestületének a hivatali illetmények ügyében hozott 204/1906. számú határozata ellen.

UJDONSAGOK.

Fel Japánba!

— *Amiről sokat beszélnek, de senki sem tud róla bizonyosat.* —

— Február 21.

Talán az ősz folyamán történt, hogy a fővárosi sajtó egy debreceni híradás folytán az a hír járta be, hogy japáni úgynökök a fiatal 24-30 éves férfiakat Japánba való kivándorlásra csábítják, hogy az elmult években lefolyt véres háboruban elhunyt férjüket és férjjelölteket pótolják. Akkor megmosolyogta ezt a hírt egész Magyarország. Nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy nem vette komolyan senki.

Most ez a hír újból felmerült és benünket nagyon közelről érintő formában.

Arról van ugyanis szó, hogy fiatal munkás népünk nem akar szerződést kötni, hanem Japánba készül — apának.

Ne tessék ezen mosolyogni. Ez ebben a formában nagyon komoly dolog. Maga a dolog teljességében a következő:

A japán kormány — állítólag — a háboruban elpusztult férfi lakosság pótlására férfiakat keres. A férfiak öt évre kötnének szerződést Japánban oly képen, hogy állam költségén kimennének Japánba s ott ideiglenesen házasságra lépnek egy-egy mandula szemű japán hölgyvel. Az öt év alatt Japán államköltségén tartja el a vállalkozó férfiakat s a házasságból születendő gyermekekért 600 yent (Egy yen 5 korona) esetleg 1000 yent, a leány gyermekéért pedig 300 yent fizetne. Őt év elmultán államköltségén visszatérhet hazájába a férfi, vagy kin maradhat Japán polgárának.

Ez a lehetetlennek látszó dolog foglalkoztatja a mi fiatal munkás népünket. Lehetetlen rá nem utalnunk arra, hogy mennyire veszedelmes dolog ez. Pláne, ha hozzá tesszük, hogy egész határozottan beszélnek hogy Csépa és Szelevény községek érdemes jegyző foglalkoznak az apa közvetítéssel.

Felhívjuk erre a a dologra az alispán figyelmét. Mindenesetre tiszta képet kell látnunk a dolog felől. Nagy hiba és súlyos

unokahugom. Igaz ugyan hogy csak három-ezer holdja van az öreg rácnak. De még szereshet hozzá. És egyetlen leány! Az anyja nem él. Nincs anyós, és maga tőke!

Arról azután nem tehet a titkár ur, hogy Melanie kisasszony fejét meg ott lent elcsavarta egy bunyevác legény, hogy a farsangolás elmaradjon.

— Gombház. — gondolja a titkár ur, miközben új farsangi terveket sző, mely tervek erősen érintik az államtitkár ur nevelt leányát, nemkülömben Z. kisasszonyt, a gazdag építész leányát.

Ezekkel foglalkozik legtöbbit. De azért még sem szenteli magát teljesen nekik. Mert elvégre még nem bizonyos, hogy az államtitkár ur fog e valamit tenni fogadott lánya férjéért, ha pedig nem tesz, akkor megeheti a koldus kisasszonyt, neki nem kell. — Az építészekre pedig rossz idők járnak; egy szép napon belekracholhat az öreg, s akkor mi lesz?

Hanem azért a második négyest mégis Z. kisasszonnyal táncolja, a souper esztlás négy újráját pedig a másik kintüntetett kisasszonnyal. S hogy a hasznost a kellemessel is összekösse, mert a feát említett két kisasszony bizony nem bővelkedett sem testi sem lelki szépségében, hát leereszkedett a kis Mártához is, a székesfőváros legbajosabb

s legjukkerebb fekete kis ördögéhez. akinek ugyan hozománya fillérenyi sínés, de van két fekete szeme, meg olyan gömbölyű felhő, valha, hogy a titkár ur bizony ugy egy-egy keringő után, miközben ugy hozzá simult az a kis ördögös portéka, mint valami szerelmes kis macska — arra is kegyeskedett gondolni, hogy ezt a gyereket talán ellehetne valami hozomány nélkül is.

Hanem ez hát csak ugy átfutó, röpké hangulat volt! Mert mit csinálna a hitelezőivel? s hogy tudna megélni a fizetéséből ezzel az elkényeztetett kis babával?

A bál utáni kávéházi konyakozás közben, hogy valahogy ostobánna ne tartás a barátai, a ki bele esett a kis ördög hátójába hűt levele ki is jelent:

— Ugy látszik szerelmes belém a kis-sike! Hogy a vállamra hajolt! Szegény sajnálom, de nem vehetem el...

Lehetséges, hogy ugyanakkor, mikor a titkár ur ezt a kijelentést tette, odahaza a kis fekete kisasszonyt szította a manája:

— Ugyan mit foglalkoztal annyit azzal a hozomány vadással? Érdemes is! Az ugyan nem vesz el!

— Hadd bolonduljon a szegény. Ne félj, ugy se mennél hozzá! Vénul! Ugy illeg! S látszik hogy festi a bajusztát.

mulasztás, hogy az első híradás után nyomban meg nem vizsgálták a dolog mihen létét.

Barázda.

— Február 21.

— Vízvezeték Szentesen. Burián

Lajos, városi képviselő, a mai nap folyamán indítványt adott be a városban amelyben a szentesi vízvezetéknek a csongrádi mintára való létesítését hozza javaslatba. Az indítvánnyal legközelebb kellő részletességgel foglalkozunk.

— **Hó és olvadás.** Az időjárás szépsége ma azzal a nem nagyon kellemes valóssággal lepte meg az ébredő emberiséget, hog apró — sűrű pelyhekben hullógal a hó és elborít mindent fehérséggel. A nem várt havazás ugy déltájban szűnt meg és utána nyomban teljes erővel megingult ismét a nagy olvadás, amely ugy szolván teljesen elvitte a ma esett friss havat. Az olvadás jelensége mutatkozik ma már a Tiszán is. A jég megrepedezett s pár nap alatt, ha az idő keményebbre fordul, megindul a zajlás. A város határa, különösen a laposabb részek mondhatni teljesen víz alatt allanak. Itt-ott feltérdrög étesek vannak a vetések fölött. A Tisza lassan árad.

— **Egyháztanácsi ülés.** A református egyháztanács e hó 23-án szombaton délelőtt 9 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: 1. Az I.VIII. sz. esperesi körlevél bemutatása. — 2. Jelentés a bérházban megüresedett lakások és az azokra vonatkozó ajánlatok tárgyában. — 3. Gondnoki jelentések.

— **Értesítés.** A külterületi iskoláknál az isteni tiszteleteket Papp Lajos református körlelkész a következő sorrendben tartja meg Február 21 d. e. Királyság.

Március 10 d. e. Kájan, d. u. Ecsér.

Március 17. d. e. Zalota.

Március 24. Fehőn, d. u. Eperjes.

Április 1-én [vagyis Húsvét második napján] d. e. Töke.

Április 14. d. e. Dónát, d. u. Derekegyházi oldal.

Az isteni tiszteletek míg a nappalok hosszabbak lesznek d. e. 10 d. u. 2 órákor tartatnak meg.

— **Az Uránia előadásai.** Budapest tudományos színháza az «Uránia» holdnap — *prenteken* — tartja városunkban utolsó vándor előadását. Ez alkalommal az «Orosz forradalom» kerül bemutatásra. Kit nem érdekelné az a borzalmasan érdekes, izgató, mégis fenyes küzdelem, melyet az orosz nép szabadságáért folytat. Ennek az óriási küzdelemnek izgalmas jelenetei kerülnek bemutatásra, ugy képen mint elsőrangú írói tollból kikerült s a helyszínen szerzett tapasztalatok nyomán megírt kísérő, magyarázó szöveggel. Az előadás a városi színház termében lesz. Az érdeklődők figyelmét felhívjuk az igazán sok élvezetet ígérő estére.

— **A szentesi építő iparosok megalakulása.** A szentesi építő iparosok szakosztálya e hó 17-én vasárnap tartotta a tisztviselőket választó közgyűlését amelyen díszelnökké Zsoldos Ferenc lett egyhangulag megválasztva. Elnök lett: Buday János; alelnök: Moe Kálmán; alelnök: Sarkadi Sz. Imre; titkár: ifj. Dobóczy József; jegyző: Pálfi Imre; pénztárnok: Szép Gáspár; ellenőr: Vass Béla; ügyész: dr. Lakos Imre; bizottsági tagok: Dobóczy József; Bene István; Kucik Lajos; Murányi Mihály; Hegedűs Ignác; Baron József; Füst M. Sándor I. t.; Batka Imre; Báron Márton; ifj. Kováts János.

— **Hangverseny.** Fényes sikerűnek ígérkező hangversenyt rendez az építő iparosok szakosztálya a városi színházteremben március 9-án. A rendezőség mindent megtesz, hogy a hangverseny lehetőség szerint kielégítse még a legfnyasabb igényeket is. A

hangversenyen szerepelni fognak. **Jakó** Etelka kisasszony, aki melodramát ad elő **Papp** Lajosné urasszony zongora kísérete mellett, **Rózsahegy** Sárika az aradi színház prima-donnája, **Pollák** Lászlóné urnő Budapestről és **Práznovszky** Zsigmond, akik párjelenet adnak elő, **Kiss** Károly tanító, a híres cimbalom művész és **Sima** László lapszerkesztő. A kellemesnek ígérkező estére, amelyet táncvigalom fejez be, már előre is felhívjuk a figyelmet. A meghívókat a jövő héten küldi szét a rendezőség.

— **Az állomás világitása.** A város képviselőtestülete tudvalevően elhatározta, hogy a vasúti állomást villammal világítja s a szükséges berendezéseket a vasúti tartalék alapterhére megcsináltatja. Az állomásvutak igazgatója ma érkezett átiratában értesíti a város közönségét, hogy a képviselőtestületi határozatot tudomásul veszi és az áramszolgáltatás díjainak fedezését magára vállalja. Ez átirat folytán semmi kétség, hogy vasúti állomásunk a legrovidebb időn belül a szükségesnek megfelelően villammal fog világítani.

— **Járhatatlan utca.** Több felsőpárti lakos panaszos beadvánnyal fordult a polgármesterhez a Korsós-utca járhatatlansága miatt. A polgármester a panasz megvizsgálásra és sürgős javaslat-tételre utasította a mérnököt hivatalt.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A szentesi ipartestület február hó 26-án (kedden) délelőtt 8 órakor, tartja saját székházánál évi rendes közgyűlést. Targyisorozat: 2. Elnöki jelentés az előjáróság 1906. évi működéséről. 2. Az 1906. évi zárszámadás bemutatása a számvetőség jelentésével és a felmentvények megadása feletti határozathozatal. 3. Az 1907. évi költségvetésről tárgyalása, ezzel kapcsolatban előjárósági javaslat a testületi székhatározat szükségérendő nagyobb javítások engedélyezése tárgyában. 4. A „Cisz-média Szakosztály” 1906. évi zárszámadásának és 1907. évi költségvetéséről tárgyalása. 5. Jelentés a Szentesen létesítendő „Ipari Hitelszövetkezet” tárgyában. 6. Indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés megkezdése napig 10 ipartestületi tag aláírásával az elnökséghez beadattak. 7. Jegyzőkönyv hitelesítésére 3 ipartestületi tag kiküldése. 8. Elnök, előjáróság és számvetőség lemondása. 9. Elnök, 3 számvetőség és 30 előjárósági tagnak egy évre leendő választása.

— **Színházi est.** Az izraelita négyelet javára, szombaton a színház teremben tartandó est rendezése azzal a kérelemmel fordul a közönséghez, hogy szíveskedjék mindenki a kezdetre fél 8 óra pontosan megjelenni, mert az előadás a jelzett időben feltétlenül kezdetét veszi s ugyanakkor a rend érdekében a bejáratot elzárják. Továbbá a szülőknél különös figyelmet ajánljuk, hogy a nézőtérre a szereplő gyermekek kívül jegy nélkül gyermekek nem léphetnek. Rendben áll mindenkinek a színház túl zsúfoltsága miatt a rendre külön-külön ügyelni, mert a legesekélyebb zavar elkerülése végett, annak fenntartására a rendezőség nagy gondot fordít.

— **A Kistókei várószoba** dolgában tegnap döntött a város vasutügyi bizottsága. A bizottság méltányosnak találja a kérelmet és a közgyűlés elé javaslatot terjeszt annak teljesítése érdekében.

— **Uj ártézi kut.** Horváth István és társai ma kérvényt adtak be a városból, amelyben ártézikut fúrására kérnek engedélyt. Az új ártézikut a Feiler féle ház előtti térségen létesítenék.

— **A diákok köszönete.** A Horváth Mihály Önképző Kör- nyilvánosan is köszönetet mond **Kovács** Erzsike, **Molnár** Irénke **Pollasek** Elza és **Mariska**, **Mész** Erzsike és **Szűcs** Gizike kisasszonyoknak, a kik az e hó 9-én a Kör által rendezett hangverseny sikerét szereplésükkel nagyban előmozdították.

— **A munkások figyelmeztetése.** Értesítetnek a helybeli mezőgazdasági és földmunkások, hogyha akár helyben, akár vidéken munkát akarnak vállalni, ebbeli szándékukat vasárnap délután 2-4 óráig **Virágh** Ede helybeli munkásközvetítőnél haladéktalanul jelentésük be.

— **Bicskázás.** A somogyiak diésőségét irigyelte meg úgy látszik **Sirok** Mihály putribeli cigány. A napokban bicskával rontott **Deák** János napszámosnak, akit tenyérén súlyosan megsebezített. A bicskás cigány ellen az eljárás folyamatba tettk.

— **Vesztett eb a határban.** **Kreps** Soma kunszentmártoni állatorvos átiratban értesítette a rendőrséget, hogy a múlt napokban vesztett kutya esatagott a bökényi környékén és több kutyát megmárt. Az átirat folytán a rendőrség széleskörű óvó-rend szabályokat tesz meg.

Magyar földmivesek Amerikában.

Iria: **Hegyi Antai.**
(Folytatás.)

A kivándorló szegény magyar ugyanis, aki itthon mindenét pénzre tette, hogy előteremhesse a hosszú ut költségeit, mire Amerikába megérkezik, minden pénzt elkölti. Ha tehát meg is kapja a százhatszáz hold földet, meg a vető magot, hová forduljon üres márékkal, hogy az építkezés és beruházás költségeit előteremhesse? Kénytelen az angol telepítő társasághoz fordulni, mely hatszáz dollárt, magyar pénzben három ezer koronát kölcsönöz mindeu települőnek, a ki az államtól a százhatszáz hold földet megkapta.

Csak hogy e hatszáz dollár kölcsönrel nem sokra megy a szegény magyar települő, mert abból legszükségesebb kiadásait sem képes fedezni. Lakóház és melléképítés, vagyis álló építészete ugyan is kell háromszáz dollár, egy pár ökörre szinte háromszáz dollár, egy szekerre száz dollár. Aztán hol van még az eke, borona, vető és aratógép? melyek nélkül lehetetlen a földet megmunkálni és természet betakarítani. Ezeket már kénytelen a kereskedőtől, nagy percentre hiteltlen vásárolni. Ezeket felül pedig még magát és családját egy évig készpénzből kell élelmezni, mert az első évben a törtetlen föld termésére számítani nem lehet.

Ha beüt jól az első évek termése, tűrhető lesz az új gazda helyzete. De ha nincs termés az első évek alatt, kikerülhetetlenül tönkremegy, mert kötelezettségeinek elegetteni nem képes.

Az új termésre ugyanis jön először az állam, hogy kamatjával együtt vissza vegye a vetőmagot. Aztán jön a telepítő társág ügynöke, hogy felvegye a hatszáz dollár törlesztés kölcsön esedékes részét és kamatait. Majd elő áll a kereskedő a nála vásárolt gépek és gazdasági eszközök árának törlesztéséért. Ha még ezeken felül marad valami eladni valója a gazdának, azt vevő hiányában nem adhatja el másnak, mint az államnak és annak részére is tartozik behatárolni az általa megjelölt gabonaelevátóra. Hogy pedig az állam milyen jó vásárló, tudják és tapasztalják mindazok kik dohánytermelésüket az államnak kénytelenek eladni. És ez Amerikában sines különben.

Gazdalkodás tekintetében pedig megjegyzendő, hogy a gazda százhatszáz hold földjét maga kénytelen családjával bemunkálni, mert eselédet, vagy napszámot Amerikában pénzre sem kaphat. Azért mikor május második felében a föld fagyja kimegy, összes hozzatartozóival éjjel-nappal dolgozni kénytelen, hogy két hét leforgása alatt minden elvetni valóját földbe tegye, mert különben termése elkésik az éressel és szeptemberben megfagy. Így is megtörténik akárhányszor, hogy a június, vagy szeptemberi fagyok teszik tönkre a termést, úgyhogy a kanadai magyar gazda csak minden harmadik, negyedik évben számíthat rendes termésre.

A főtermény a tavaszi buza, ebből kapja a legtöbb jövedelmet. Aztán a zab. A káposzta veteményekből a krumpli, répa, káposzta, pa-

radicsom, uborka és bab. Őszi búzát és rozst a nagy hidegek miatt nem lehet termelni, mert télen kifagy. Az árpa sem igen sikerül a kései fagyok miatt. A szőlő szinte nem türi ezen hideg éghajlatot. A gyümölcsök megteremnek a csontmaguk, a meggy, cseresznye, szilva és barack. A puha magukból az alma és körte.

Az állatállományból lehet mindent tenyészíteni, amint magyarországban szokás, de sertést csak krumplival és répával lehet javítani, a kukoricát pedig készpénzen kell venni e célra az Egyesült Államokból, mert Kanadában a nyár rövidségénél fogva, nem terem.

Szénája kitünő és úgy az anyaszéna, mint sarjút dúsán terem. Legelői is igen jók, de nyári időben sokat szenved ember és állat egyaránt a tömérdek légytől és szunyogtól. És a mily kiállhatatlan télen a hideg, ép oly elviselhetetlen nyáron a hőség délelőtt tizenegy órától délután háromig. Az esték és éjjelek pedig ennek dacára igen hűvösek és könnyen meghűl a ki magára nem vigyáz.

Őszi szántás vetésről persze itt szó sem lehet. Sőt tavaszi alá sem fűtődés ősszel szántani, mert akkor gazosak lesznek a tavasszaki Hanem a tavasszaki tavaszi szántásba kell elvetni, hogy gazmentesek legyenek.

Mindezekből eléggé kiviláglik, hogy magyar emberre nézve éppen nem kívánatos a kanadai település és gazdálkodás, mert ki-mondhatatlan sok fáradsággal, szenvedéssel és kockázattal jár e vállalkozás és amerikai tartozkodásom alatt általában azt tapasztaltam, hogy menekülni iparkodik tőle, a ki csak módját ejtheti.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

× **Mozgó zálogház.** Ez a haladó kor legújabb vívmánya és természetesen amerikai dolog. Egy new-yorki zálogos, **Levy**, nagy automobil készítettet, amely pénzszekrényhez és erős acél hűzővel felszerelve mint utazó zálogház fogja az emberiség javát szolgálni. Főleg a nagy versenytereket akarja vele fölkeresni, ahol leggyakoribb a pillanatnyi szükség, de nem veti meg a divatos fordóhelyeket sem. Ha az engedelmet megkapja, akkor már az idej versenyeken megkezdni működését a mozgó zálogház.

× **A toast eredete.** Nálunk Magyarországon, ahol valóságos dühöng a pohárköszöntő mánia, valószínűleg mindenkit érdekelné fog az, hogy honnan származik ezeken a szónoklatoknak nagyon hasznalatos, ugyiszlóval internacionális elnevezése, a toast? Ez angol szó és eredetileg piritost jelent. Az angol társaságokban ugyanis ez volt a szokás, hogy egy lakománál az, aki poharát felemelve valakinek egészségére akart inni, a pohárba egy darabka piritott kenyert tett. A pohár azután szájról-szájra járt és végül visszakerült a szónokhoz, aki azután felhajtotta a maradékot. A piritott kenyér szokását azóta régen elhagyták, de a felköszöntők elnevezése toast maragot.

× **Biborszínű utcai ruha.** A férfidivatot érintő kissé túlmérsz újításról olvassunk egy angol szabóújságban. E szerint most tavasszal a biborvörös színű férfiföltönyök fognak divatba jönni. Hogy az öltöny egyhangusága kissé mérsékelve legyen, a nadrágon két oldalról zöld sáv fog végighúzódni. Szigorú utasításként hangzik, hogy a biborszínű ruhát csak a tengerparton vagy kirándulások alkalmából illik viselni. A mérsz újításból furcsa észlelésre lehet következtetni. Itt azonban számtalan követéje lesz, az ségtelen, mert hiszen a férfidavat tekintetében Anglia dirigál.

× **A Keleti tenger eredete.** Két német természetbúvár. **Samter** és **Veltner** a stettini kerületben, hátulsó Pomerániában elterülő

Madüsse nevű tóban három nevezetes rákot fedezett fel, amelyeknek eredeti alakjai az Északi tengerben élnek. Hasonló rákok most az Írország, Skandinávia, Dán-, Finn- és Oroszország oly találhatók, amelyek valamikor a tengerrel voltak összekötöttek, de később elváltak és a bejárok ömlő folyóktól édes vizűvé váltak. Mivel a pomerániai tavak sohasem voltak az Északi tengerrel összefüggésben, természetes, hogy az illető rákoknak már tengereredetű (relikten) tóból kellett származniuk. Ez pedig nem lehet más, mint a Keleti tenger. Ennek fogva a két természetbúvár azt állítja, hogy a keleti tenger eredetileg tengerredetű tó volt, csak később száradt össze az Északi tengerrel. Amikor tehát tó volt, akkor érintkezett a pomerániai tavakkal és akkor kerültek az illető rákok oda.

A martonosi fehér ház.

Írta: NINA LÁSZLÓ.

41

Nagyon régóta nem voltak olyan nyugodt napok a fehérházban, mint ezeken a napokon. Mintha még a cselédség is felszabadult volna valami nehéz szibbadásból, amint a Borsné helyét elfoglalta a jóságos Rózanéni vagy ahogyan a ház nép nevezte: Róza mama. Egyhangúak voltak ugyan a napok. Csöndesek. De a nyugalom szinte megköveteli az egyhangúságot és a csönd némaságát.

Tavaszdótt.

Hámos néha napokon át sem volt otthon. Szinte újság volt, ha néha haza pillantott egy-egy rövid fél órára. Katinka lassanként egy másik tulzába esett. Az előtt kereste, hajszolta azt az utat, amely a bűn felé vezet, most szinte fanatikussá vált. Ugy elmélyedt néha az imádságban, hogy óra hosszán át térdelt a szent szűz kis szobra előtt.

Mintha csak egyes egyedül a fanatikusa a tulhajított vallásosságban tudhatott volna menedéket találni a kísértés ellen.

Mert a kísértés gyakran meglátogatta.

Naponta többször. És naponta erősebben. Ilyenkor görsösen szorította imakönyvét szívére. Lerogyott térdre és imádkozott.

Egy hónap múlva érkezett levél Kufsteinből. Mint mondottuk Bendének nem volt szabad többször írni. A levél Katinka címére érkezett. Olyan lázas szivdobogással szakította föl a levelet. A levél borítékából kihullott két levél papír. Az egyikben Katinka azonnal felismerte anyja kézírásait.

Az a levél volt ez, amelyet Borsné írt Bendének, kiutasítása után. Katinka ezután nyúlt előbb.

Alig tudta elolvasni azt a levelet.

Minden sor után keresztül nyílt lelkén, szívében valami kimondhatatlan éles, metsző fájdalom, melynek neve nincs, amelyet leírni nem lehet.

Katinka eszelősen zokogott, amint elolvasta az anyja levelét.

— Irgalmak atyja, ezt mérted reám!?

Valami mérhetetlen panasz, elölthatatlan szenvedély kitérőse visszhangzott ebben a pár szóban. Azután gépiesen nyúlt a másik levél után. Az ura levele után.

Ezeket olvasta:

„Édes Angyalom! Végzetlenül lesújtott az a levél, amelyet mellékeltel megküldök neked, tudd és olvasd, amit anyád nekem te rólad és Lajosról írt. Én ezt a levelet amely nagyon rossz órát szerzett nekem csaknem összetéptem. Egy anya, akkor sem szabad hogy így beszéljen, ha valóság. Amit pedig írsz, tudom hogy szemem szedett valótlanosság...”

Nem olvasta a levelet tovább. Nem tudta olvasni. Az a bekezdés, az a néhány sor, azok a felmentő szavak egy pillanattal alatt felszárították könnyeit és valami csodásan különös hatással voltak reá.

Tel hát az ura jónak, hűnek, igaznak tartja!

Bealkonyodott, amikor Róza néni a gyermekekkel és Hámossal hazatért Halpágyról, ahova a tavaszi munkát megtekinteni

mentek. Katinka fűgén futott elbők. Messziről lobogtatva a levelet.

Másnap Katinkát ágyba döntötte a ropant felüdülés. Nehány napig nem volt ereje fölkelni. Nagyon nyugtalan beteg volt. Folytonos kínos látások gyötörték. Róza néni valósággal kétségbe esett.

Egy hét múlva azonban Katinka már maga is ott volt lent a park virágágyai között és rendezte, intézte a munkákat. Máskor soha sem szokott ott lenni ezekben a munkálatoknál. Most valami ellenállhatatlan vagy ragadt meg, hogy a park virágágyait így rendezze el ahogyan ő szeretné.

És a férje kedves virágairól mind meg feledkezett; de a Hámos Lajos virágaiból nem tudott elől helyre ültetni, plántáltatni.

Maga sem vette észre ezt. De észre vette Róza néni és gyöngéden figyelmeztette rá. Katinka arcát gyöngye pir öntötte el. Zavartan, mentegetőzött.

— Azt hittem jut még hely. Azt hittem ültettünk is belőlk...

Mennyit beszélnek azok az elfelejtett az el nem ültetett virágok!

Mert Katinka maga sem vette észre, maga sem tudta, hogy lassanként mind többet gondolt ismét arra a férfira, aki mellette van és mind kevesebbet arra, aki oda szenved a börtönben s aki hiszi, valja az ő ártatlanságát, tisztaságát, aki még az anyai vadakat is az első pillanathban szemem szedett valótlanúgnak mondott.

A vallásosság tulhajítása már csak a látszatot takarta. Katinka ott állott a lejtő szélén indulásra készen. Lefelé — az elbukás felé.

Folyt. köv.

Eladó ház.

Vajda Bálint I. tized 224. számú háza, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Értekezni lehet a fenti szám alatt, vagy e lap kiadóhivatalában, a könynyomdában.

Eladó ház.

Szél Imre I. t. 134. szám alatti háza, a hozzá tartozó üzlethelyiséggel, örök áron eladó. — Értekezni lehet a fenti szám alatt, vagy a Haris házban levő hentes üzletben.

Eladó ház. 13-10

I. tized 418. szám alatti ház mely áll 6 szobából és mellék épületekből örök áron eladó. — Értekezni lehet III. tized 545. szám alatt Balog Franciskával.

Kiadó Lakás.

Kotvics Lajos I. t. 33. számú házában egy 3 szobás lakás megfelelő mellék helyiséggel együtt Szent-György naptól kezdve kiadó. — Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Tokajhegyaljai valódi borok.

Küldök saját termelésű boraimból hektó és literenként:

Hegyaljai asztali bort gönci hordóba: 54, 58, 60, 70, 80, koronaélt hektóját;

Szamorodni bort akár üvegbe, avagy hordóba: 1.10, 1.20, 1.30, 1.50, 1.80, 2.00, 2.50, 4.— korona literjét;

Tokaji asszú adjusztáltva, félliteres tokaji palackokban: 1.60, 2.—, 2.40, 2.60, 3.—, 4.20; továbbá a ki koresmai használatra itt személyesen nagyobb bevásárlásokat akar eszközölni közönséges-borokban, a bevásárlásnál személyes közbenjárásommal rendelkezésére állok.

11 RESCHOFSKY L. Tolcsva Tokaj mellett.

A Székely József-féle

házhelyek új osztása elkészült,

aki ebből venni szándékozik, minél előbb jelentkezzen;

a feltételek megtekintése végett

ifj. FAZEKÁS ANTAL és társa

jezálog kölcsön közvetítői irodájukban

== SZENTES ==

(új csendör laktanya mellett.)

Ugyan ott 51 hold alsó réti föld, 446 □-öl kis szigeti szőlővel beültetett terület és a városban I házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó.